

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1213/2021
03.06.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Данијеле Николић, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Никола Јовић адвокат из ..., против тужене Општине Бачка Паланка, чији је пуномоћник Војислав Милаковић адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 292/21 од 01.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 03.06.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 292/21 од 01.02.2021. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 292/21 од 01.02.2021. године и пресуда Основног суда у Бачкој Паланци П1 118/19 од 21.10.2020. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бачкој Паланци П1 118/19 од 21.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужена на исплату накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада за период од 01.10.2016. године до 31.03.2019. године у износу од 98.280,00 динара са законском затезном каматом од 28.09.2020. године до исплате, као и законске затезне камате у износу од 28.336,93 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да на име трошкова парничног поступка исплати туженој износ од 28.500,00 динара са затезном каматом почев од дана извршности пресуде, у року од 8 дана под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 292/21 од 01.02.2021. године одбијена је жалба тужиље и потврђена пресуда Основног суда у Бачкој Паланци П1 118/19 од 21.10.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је, на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, основано се посебном ревизијом тужилца указује на неуједначену судску праксу у споровима за накнаду трошкова запосленог за долазак на рад и одлазак са рада, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је тужиљина ревизија основана.

Тужиља поднетом тужбом тражи накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада коју јој тужена није исплаћивала у периоду од 01.10.2016. године до 31.03.2019. године.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиља је у радном односу код тужене. Тужиљино место рада налази се на удаљености од ...-... метара од места њеног пребивалишта, и она то растојање пешице пређе за око ... минута. Тужена у означеном временском периоду није плаћала тужиљи трошкове за долазак и одлазак са рада, а након тога је ове трошкове почела да јој исплаћује.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду одбили тужбени захтев. По становишту судова, обавеза накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада постоји само у случају када је запослени те трошкове стварно имао јер је користио превоз од места свог пребивалишта до места рада, а у супротном постојала би злоупотреба права запосленог на накнаду трошкова превоза. Следствено томе, нижестепени судови су у конкретном случају закључили да удаљеност тужиљиног места становања и места рада не захтева коришћење превоза, да би тужена била у обавези да те трошкове тужиљи надокнади.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиље указује на погрешну примену материјалног права.

У спорном периоду на запослене у јединицама локалне самоуправе примењивани су различити законски и подзаконски акти, као и Анекс посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник Републике Србије“ број 50/15).

Законом о радним односима у државним органима („Службени гласник Републике Србије“ број 48/91...39/02) било је прописано да запослени у државним органима имају право на накнаду материјалних трошкова за превоз на рад и са места рада, и да ће се висина, услови и начин исплате тих трошкова утврдити актом Владе (члан 51). Сходна примена наведеног закона на запослене у јединицама локалне самоуправе престала је 01.12.2016. године, даном почетка примене Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник Републике Србије“ број 21/16).

Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник Републике Србије“ број 98/07), која се на запослене у органима локалне самоуправе у погледу накнаде трошкова примењује до ступања на снагу прописа којима ће се уредити права по основу рада у органима локалне самоуправе (члан 53), прописано је да се државном службенику и намештенику надокнађују трошкови превоза за долазак на рад и за одлазак са рада (члан 2. став 1. тачка 1) у висини цене месечне претплатне карте у градском, приградском, односно међуградском саобраћају (члан 3).

Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник Републике Србије“ број 18/16), који се од 01.07.2017. године примењује на запослене у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе (осим члана 10. и чланова 37-39, чија примена почиње 09.03.2016. године), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, ако остварење тог права није обезбеђено на други начин (члан 32. став 1).

Одредбом члана 41. Анекса посебног колективног уговора за државне органе прописано је: да запослени има право на месечну претплатну карту за долазак и одлазак са рада за релације где јавни превозник омогућава куповину истих (став 1); да изузетно од тога, на захтев запосленог, послодавац може донети одлуку да исплату врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте (став 2); да за релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претплатне карте, запослени има право на накнаду трошкова превоза у новцу, и то у висини стварних трошкова (став 3); да се стварни трошак утврђује на основу броја дана доласка и одласка са рада и износа цене појединачне карте на линијама и растојању које запослени користи, а за које не постоји месечна претплатна карта (став 4); да ако на истој релацији превоз обавља више превозника, при утврђивању стварних трошкова превоза, узима се износ цене појединачне карте оног превозника који има најнижу цену (став 5); да запослени који нема могућност да при доласку и одласку са рада користи јавни превоз, јер на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, има право на накнаду трошкова у новцу, у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију, а на основу потврде јавног превозника (став 6).

Из наведених одредби произилази да право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада запослених у органима јединица локалне самоуправе не зависи од чињенице да ли запослени користи јавни или сопствени превоз, односно на посао долази пешице, нити да је исплата тих трошкова условљена растојањем од места пребивалишта запосленог до места његовог рада.

Из тог разлога нижестепене пресуде су морале бити укинуте, јер је битна чињеница за одлуку о тужбеном захтеву била управо удаљеност тужиљиног места становања и места рада, и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

У поновљеном суђењу првостепени суд ће, имајући у виду нормативну регулативу трошкова за долазак на рад и одлазак са рада запослених у органима јединица локалне самоуправе, њиховом правилном применом одлучити о захтеву тужиље за накнаду тих трошкова и њиховој висини.

Сходно изложеном, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић